

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ

മഹർഷി വേദവ്യാസപ്രണീതം ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം
॥ അഷ്ടമസ്കന്ധേ സപ്തമോഽധ്യായഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ

ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം

॥ അഷ്ടമസ്കന്ധേ സപ്തമോഽധ്യായഃ ॥

ശ്രീശുക ഉവാച

തേ നാഗരാജമാമന്തര്യ ഫലഭാഗേന വാസുകിം |

പരിവീയ ഗിരൗ തസ്മിൻ നേത്രമബ്ധിം മുദാൻവിതാഃ || 1 ||

ആരേഭിരേ സുസംയത്താ അമൃതാർഥം കുരുദ്വഹ |

ഹരിഃ പുരസ്താജ്ജഗൃഹേ പൂർവം ദേവാസ്തതോഽഭവൻ || 2 ||

തന്നൈച്ഛൻ ദൈത്യപതയോ മഹാപുരുഷചേഷ്ടിതം |

ന ഗൃഹ്ണീമോ വയം പുച്ഛമഹേരംഗമമംഗലം || 3 ||

സ്വാധ്യായശ്രുതസമ്പന്നാഃ പ്രഖ്യാതാ ജൻമകർമ്മഭിഃ |

ഇതി തുഷ്ണീം സ്ഥിതാനൈത്യാൻ വിലോക്യ പുരുഷോത്തമഃ |

സ്ഥയമാനോ വിസൃജ്യാഗ്രം പുച്ഛം ജഗ്രാഹ സാമരഃ || 4 ||

കൃതസ്ഥാനവിഭാഗാസ്ത ഏവം കശ്യപനന്ദനാഃ |

മമന്മുഃ പരമായത്താ അമൃതാർഥം പയോനിധിം || 5 ||

മഥ്യമാന്വേർണവേ സോഽദ്രിരനാധാരോ ഹൃപോഽവിശത് |

ധ്രിയമാണോഽപി ബലിഭിർഗൗരവാത് പാണ്ഡുനന്ദന || 6 ||

തേ സുനിർവിണ്ണമനസഃ പരിച്ഛാനമുഖശ്രിയഃ |

ആസൻ സ്വപൗരുഷേ നഷ്ടേ ദൈവേനാതിബലീയസാ || 7 ||

വിലോക്യ വിഘ്നേശശവിധിം തദേശ്വരോ
 ദുരന്തവീര്യോഽവിതമാഭിസന്ധിഃ |
 കൃത്വാ വപുഃ കാച്ഛപമദ്ഭുതം മഹത്
 പ്രവിശ്യ തോയം ഗിരിമുജ്ജഹാര || 8 ||

തമുത്ഥിതം വീക്ഷ്യ കുലാചലം പുനഃ
 സമുത്ഥിതാ നിർമമിതും സുരാസുരാഃ |
 ദധാര പൃഷ്ഠേന സ ലക്ഷയോജന -
 പ്രസ്താരിണാ ദ്വീപ ഇവാപരോ മഹാൻ || 9 ||

സുരാസുരേന്ദ്രഭുജവീര്യവേപിതം
 പരിഭ്രമന്തം ഗിരിമംഗ പൃഷ്ഠതഃ |
 ബിഭ്രത് തദാവർതനമാദികച്ഛപോ
 മേന്യേംഗകണ്ഡൂയനമപ്രമേയഃ || 10 ||

തമാസുരാനാവിശദാസുരേണ
 രൂപേണ തേഷാം ബലവീര്യമീരയൻ |
 ഉദ്ദീപയൻ ദേവഗണാംശ്ച വിഷ്ണു -
 ര്ദൈവേന നാഗേന്ദ്രമബോധരൂപഃ || 11 ||

ഉപര്യഗേന്ദ്രം ഗിരിരാധിവാൻയ
 ആക്രമ്യ ഹസ്തേന സഹസ്രബാഹുഃ |
 തസ്ഥൗ ദിവി ബ്രഹ്മഭവേന്ദ്രമുഖ്യൈ -
 രഭിഷ്ടുവദ്ഭിഃ സുമനോഭിവൃഷ്ടഃ || 12 ||

ഉപര്യധശ്ചാത്മനി ഗോത്രനേത്രയോഃ
 പരേണ തേ പ്രാവിശതാ സമേധിതാഃ |
 മമനമുരബ്ധിം തരസാ മദോക്താ
 മഹാദ്രിണാ ക്ഷോഭിതനക്രചക്രം || 13 ||

അഹീന്ദ്രസാഹസ്രകോരഭ്യങ്മുഖ -

ശ്വാസാഗ്നിയുമാഹതവർചസോഽസുരാഃ |
പൗലോമകാലേയബലീൽവലാദയോ
ദവാഗ്നിദഗ്ധാഃ സരലാ ഇവാഭവൻ || 14 ||

ദേവാംശ്ച തച്ഛ്വാസശിഖാഹതപ്രഭാൻ
ധൂമ്രാംബരസ്രഗ്വരകഞ്ചുകാനനാൻ |
സമഭ്യവർഷൻഭഗവദ്യശാ ഘനാ
വവുഃ സമുദ്രോർമ്യുപഗുഡഘവായവഃ || 15 ||

മഥ്യമാനാത് തഥാ സിന്ധോർദേവാസുരവരുമപൈഃ |
യദാ സുധാ ന ജായേത നിർമമന്മാജിതഃ സ്വയം || 16 ||

മേഘശ്യാമഃ കനകപരിധിഃ കർണവിദ്യാതവിദ്യ -
ൻമൂർധ്നി ഭ്രാജദ്വിലുലിതകചഃ സ്രഗ്ധരോ രക്തനേത്രഃ |
ജൈത്രേന്ദ്രോർഭാർഭിർജഗദഭയദൈർദന്ദശൂകം ഗൃഹീത്വാ
മഥ്നൻ മഥ്നാ പ്രതിഗിരിരിവാശോഭതാമോ ധൃതാദ്രിഃ || 17 ||

നിർമഥ്യമാനാദുദധേരഭുദ്വിഷം
മഹോൽബണം ഹാലഹലാഹ്വമഗ്രതഃ |
സംഭ്രാന്തമീനോൻമകരാഹികച്ഛപാത്
തിമിദ്വിപഗ്രാഹതിമിംഗിലാകുലാത് || 18 ||

തദുഗ്രവേഗം ദിശി ദിശ്യുപർയധോ
വിസർപദുത്സർപദസഹ്യമപ്രതി |
ഭീതാഃ പ്രജാ ദുദ്രുവുരംഗ സേശ്വരാ
അരക്ഷ്യമാണാഃ ശരണം സദാശിവം || 19 ||

വിലോക്യ തം ദേവവരം ത്രിലോക്യാ
ഭവായ ദേവ്യാഭിമതം മുനീനാം |

ആസീനമദ്രാവപവർഗഹേതോ -

സ്തപോ ജുഷാണം സ്തുതിഭിഃ പ്രണേമുഃ || 20 ||

പ്രജാപതയ ഊചുഃ

ദേവദേവ മഹാദേവ ഭൂതാത്മൻ ഭൂതഭാവന |

ത്രാഹി നഃ ശരണാപന്നാംസ്ത്രൈലോക്യദഹനാദ് വിഷാത് || 21 ||

ത്വമേകഃ സർവജഗത ഈശ്വരോ ബന്ധമോക്ഷയോഃ |

തം ത്വാമർചന്തി കുശലാഃ പ്രപന്നാർതിഹരം ഗുരും || 22 ||

ഗുണമയ്യാ സ്വശക്ത്യാസ്യ സർഗസ്ഥിത്യപ്രയാൻവിഭോ |

ധത്സേ യദാ സ്വദ്യഗ് ഭൂമൻബ്രഹ്മവിഷ്ണുശിവാഭിധാം || 23 ||

ത്വം ബ്രഹ്മ പരമം ഗുഹ്യം സദസദ്ഭാവഭാവനഃ |

നാനാശക്തിഭിരാഭാതസ്ത്വമാത്മാ ജഗദീശ്വരഃ || 24 ||

ത്വം ശബ്ദയോനിർജഗദാദിരാത്മാ

പ്രാണേന്ദ്രിയദ്രവ്യഗുണസ്വഭാവഃ |

കാലഃ ക്രതുഃ സത്യമൃതം ച ധർമ -

സ്ത്വയ്യക്ഷരം യത് ത്രിവൃദാമനന്തി || 25 ||

അഗ്നിർമുഖം തേജ്വിലദേവതാത്മാ

ക്ഷിതിം വിദുർലോകഭവാംഘ്രിപങ്കജം |

കാലം ഗതിം തേജ്വിലദേവതാത്മനോ

ദിശശ്ച കർണൗ രസനം ജലേശം || 26 ||

നാഭിർനഭസ്തേ ശ്വാസനം നഭസ്യാൻ

സൂര്യശ്ച ചക്ഷുഃഷി ജലം സ്ഥരേതഃ |

പരാവരാത്മാശ്രയണം തവാത്മാ

സോമോ മനോ ദ്യൗർഭഗവംചരിരസ്തേ || 27 ||

കുക്ഷിഃ സമുദ്രാ ഗിരയോഽസ്ഥിസംഘാ
 രോമാണി സർവൗഷധിവീര്യധസ്തേ |
 ഛന്ദാംസി സാക്ഷാത് തവ സപ്ത ധാതവ -
 സ്ത്രയീമയാത്മൻ ഹൃദയം സർവധർമഃ || 28 ||

മുഖാനി പഞ്ചോപനിഷദസ്തവേശ
 യൈസ്ത്രിംശദഷ്ടോത്തരമന്ത്രവർഗഃ |
 യത് തച്ഛിവാഖ്യം പരമാർഥതത്ത്വം
 ദേവ സ്വയഞ്ജ്യോതിരവസ്ഥിതിസ്തേ || 29 ||

ഛായാ ത്വധർമോർമിഷു യൈർവിസർഗോ
 നേത്രത്രയം സത്തുരജസ്തമാംസി |
 സാംഖ്യാത്മനഃ ശാസ്ത്രകൃതസ്തവേക്ഷാ
 ഛന്ദോമയോ ദേവ ഋഷിഃ പുരാണഃ || 30 ||

ന തേ ഗിരിത്രാഖിലലോകപാല -
 വിരിഞ്ചവൈകുണ്ഠസുരേന്ദ്രഗമ്യം |
 ജ്യോതിഃ പരം യത്ര രജസ്തമശ്ച
 സത്തും ന യദ് ബ്രഹ്മ നിരസ്തഭേദം || 31 ||

കാമാധ്യരത്രിപുരകാലഗരാദ്യനേക -
 ഭൂതദ്രുഹഃ ക്ഷപയതഃ സ്തുതയേ ന തത് തേ |
 യസ്ത്വന്തകാല ഇദമാത്മകൃതം സ്വനേത്ര -
 വഹ്നിസ്ഫുലിംഗശിഖയാ ഭസിതം ന വേദ || 32 ||

യേ ത്വാത്മരാമഗുരുഭിർഹൃദി ചിന്തിതാംഘ്രി -
 ദ്വന്ദ്വം ചരന്തമുമയാ തപസാഭിതപ്തം |
 കത്ഥന്ത ഉഗ്രപുരുഷം നിരതം ശ്മശാനേ
 തേ നൂനമൂതിമവിദംസ്തവ ഹാതലജ്ജാഃ || 33 ||

തത് തസ്യ തേ സദസതോഃ പരതഃ പരസ്യ
 നാഞ്ജഃ സ്വരൂപഗമനേ പ്രഭവന്തി ഭൂമ്നഃ |
 ബ്രഹ്മാദയഃ കിമുത സംസ്തവനേ വയം തു
 തത്സർഗസർഗവിഷയാ അപി ശക്തിമാത്രം || 34 ||

ഏതത് പരം പ്രപശ്യാമോ ന പരം തേ മഹേശ്വര |
 മൃഡനായ ഹി ലോകസ്യ വ്യക്തിസ്തേവ്യക്തകർമ്മണഃ || 35 ||

ശ്രീശുക ഉവാച
 തദ്വിക്ഷ്യ വ്യസനം താസാം കൃപയാ ഭൃശപീഡിതഃ |
 സർവഭൂതസുഹൃദ് ദേവ ഇദമാഹ സതീം പ്രിയാം || 36 ||

ശിവ ഉവാച
 അഹോ ബത ഭവാന്യേതത് പ്രജാനാം പശ്യ വൈശസം |
 ക്ഷീരോദമഥനോദ്ഭൂതാത് കാലകൂടാദുപസ്ഥിതം || 37 ||

ആസാം പ്രാണപരീപ്സുനാം വിധേയമഭയം ഹി മേ |
 ഏതാവാനഹി പ്രഭോരർഥോ യദ് ദീനപരിപാലനം || 38 ||

പ്രാണൈഃ സ്വൈഃ പ്രാണിനഃ പാന്തി സാധവഃ ക്ഷണഭംഗുരൈഃ |
 ബദ്ധവൈരേഷു ഭൂതേഷു മോഹിതേഷ്ചാത്മമായയാ || 39 ||

പുംസഃ കൃപയതോ ഭദ്രേ സർവാത്മാ പ്രീയതേ ഹരിഃ |
 പ്രീതേ ഹരൗ ഭഗവതി പ്രീത്യേഹം സചരാചരഃ |
 തസ്മാദിദം ഗരം ഭൂഞ്ജേ പ്രജാനാം സ്വസ്തിരസ്തു മേ || 40 ||

ശ്രീശുക ഉവാച
 ഏവമാമന്തര്യ ഭഗവാൻഭവാനീം വിശ്വഭാവനഃ |
 തദ് വിഷം ജഗ്ധുമാരേഭേ പ്രഭാവജ്ഞാൻവമോദത || 41 ||

തതഃ കരതലീകൃത്യ വ്യാപി ഹാലാഹലം വിഷം |
അഭക്ഷയൻമഹാദേവഃ കൃപയാ ഭൂതഭാവനഃ || 42 ||

തസ്യാപി ദർശയാമാസ സ്വവീര്യം ജലകൽമഷഃ |
യച്ചകാര ഗലേ നീലം തച്ച സാധോർവിഭൂഷണം || 43 ||

തപ്യന്തേ ലോകതാപേന സാധവഃ പ്രായശോ ജനാഃ |
പരമാരാധനം തദ്ധി പുരുഷസ്യാവിലാത്മനഃ || 44 ||

നിശമ്യ കർമ തച്ഛുഭോർദേവദേവസ്യ മീഡുഷഃ |
പ്രജാ ദാക്ഷായണീ ബ്രഹ്മാ വൈകുണ്ഠശ്ച ശശംസിരേ || 45 ||

പ്രസ്കന്നം പിബതഃ പാണേര്യത് കിഞ്ചിജ്ജഗൃഹുഃ സ്മ തത് |
വൃശ്ചികാഹിവിഷൗഷധ്യോ ദന്ദശൂകാശ്ച യേപരേ || 46 ||

|| ഇതി ശ്രീമദ്ഭാഗവതേ മഹാപുരാണേ പാരമഹംസ്യാം സംഹിതായാം
അഷ്ടമസ്കന്ധേ അമൃതമഥനേ സപ്തമോഽധ്യായഃ ||